

KRITIČNI POGLEDI GUVERNERJA EMISIJSKEGA ZAVODA

Kako se razvija italijansko gospodarstvo

Primanjkljaj v plačilni bilanci - Svarilo pred inflacijo

Guverner emisije zavoda Banca d'Italia Guido Carli je s svojim letnim poročilom o razvoju italijanskega gospodarstva vzbudil veliko pozornost v italijanskih finančnih in gospodarskih krogih sploh. Poročilo je toliko bolj zanimivo, ker je stvarno in neodvisno od višnje politike. Čeprav gre za državni denarni zavod, uživa vendar določeno neodvisnost od politike posameznih vlad. Kakor reče na to v svoje slovo, poročilo opozorilo pred nevarnostmi prevlekljave optimizma in inflacije.

Guverner je naglasil, da so se proizvodni stroški dvignili v veliki meri, ker je bilo treba zvišati plačila in da je denarna politika banke šla za tem, da ustreže zahtevam podjetij po večjih kreditih, da bi ta lahko obvladala položaj. Ko bi denarna politika ne šla po tej poti, bi vodstva podjetij prevrgla zvišanje proizvodnih stroškov izključno na cene, ki bi zaradi tega še bolj poskočile.

PASIVNOST
PLAČILNE BILANCE

Guverner je opozoril na okolnost, da postaja italijanska plačilna bilanca čedalje bolj pasivna. Od oktobra 1962 do marca 1963 je primanjkljaj dosegel 267 milijard, medtem ko je bila plačilna bilanca v istem razdobju 1961-62 uravnotežena. Rezerve v zlatu in valutah znašajo 3.226 milijonov dolarjev (koniec marca, 1963) in ustrežajo vrednosti italijanskega uvoza za 7 mesecev. Vendar se je poslabšala razmerje med notranjo in zunanjo likvidnostjo. Iz predvidnosti bi po Carlijevem mnenju bilo treba povečati italijanski delež pri Mednarodnem denarnem skladu. V primeru porabe bi tako lahko Mednarodni denarni sklad prislokožil na pomoč z večjo vsoto, ko bi bilo treba zavarovati italijansko valuto pred večjimi potresi.

PODJETJA ISČEJO
VEČJA POSOJILA

Nato je guverner prešel na položaj velikih in manjših podjetij v denarnem pogledu. Likvidnost velikih podjetij se je zmanjšala približno za 440 milijard, medtem ko se je razpoložljivi denar pri manjših in srednjih podjetjih dvignil za 690 milijard; to je pokazalo poizvedovanje pri približno 50 t. podjetjih. V preteklem letu so ta podjetja najela od zunaj 1329 milijard lir denarja. V letu 1961 pa samo 779 milijard.

«Alpe-Adria» drugič
Dani so pogoji za uspeh

Sejem «Alpe-Adria» živi in jutri bodo v Ljubljani odprli druga. Ker radi pogledamo stvarnosti v očeh, ne bomo zanikali, da je po prvi, lanski prireditvi nastalo proli njeemu precej nasprotnikov, in sicer ne morda proti novi zamisli kot takšni, pač pa zaradi težav, ki so se lahki pojavile pri ureditvi in izvedbi gospodarske pobude. Ni dvoma namreč, da ne na tej ne na oni strani ni med poslovnimi ljudmi da tudi ne v javnosti sploh človeka, ki ne bi priznal, da je bila osnovna zamisel zdrava in koristna za gospodarski razvoj naših, kakor v jugoslovanski obsejni predelili; ko vendar uveljavlja možnost za novo izmenjavo v vrednosti 4 milijard lir in rezervira to trgovino privobojnem podjetjem. In da je prav naš obsejno gospodarstvo, ki je zaradi te perierne lege skoraj odrezano od splošnega gospodarskega utripanja v

državi, potrebno takšnih izjemnih priložnosti za poživitev, ne bodo mogli zanikati niti nasprotniki sejma; pri mnogih izmed tih, ki se niso postrgali starega kvasu neestrpnosti in še danes nasprotujejo tako koristne možnosti in sodelovanju med sosedji, izvira to nasprotovanje iz političnih predsodkov. Vsekakor so se poslovni ljudje že davno otrošli takšnih pomslekov in so se letos odzvali vabilu iz Ljubljane še v večjem številu kakor lansko leto. Prepričani so, da si bodo pristojne gospodarske ustanove, ki so se poleg vsega obogatele z izkusnjami med prvim sejemom, z vsjo močjo in avtoriteto prizadevale, da se letos podobne odvire, kakor so lani ovirale izvajanje zaključnih kupcij, ne ponovijo. V tem pogledu so bile dane že razveseljive zagotovitve. Končno ne bi smeli črnoglediti pozabiti, da je bila med zadnjimi italijansko-jugoslovanskimi trgovinskimi pogajanja v Rimu, ki so jih vodili predstavniki o srednjih oblasteh obeh sosednih držav, sporazumom ustvarjena trdna podlaga za sejem «Alpe-Adria». Iz te načelne potrditve sejma izvira gotovo tudi obveštaja, da ne bodo osrednje oblasti z nikakršnimi formalnostmi in zunanje trgovinskimi obzirali izvedbo zaključnih kupcij. Z te sama njihova potrditev s strani pristojnih organov v Trstu in Ljubljani bo osrednjim trgovinskim oblastem dajala dovolj jamstva, da gre za transakcijo v korist domačega gospodarstva.

Pri svojih stikih s pristojnimi organi smo dobili vtis, da bodo ti pri potrjevanju sklenjenih kupcij pazili, da bo velika tarta, ki jo prinaša sejem «Alpe-Adria», pravino razdeljena med vse razstavljavce. Tudi v tem bo dano jamstvo za uspeh sedanjega in bodočih sejmov «Alpe-Adria».

Lepa udeležba

Letošnjega sejma «Alpe-Adria» se udeležuje 87 trgovcev, oziroma podjetij iz Italije — samo iz Trsta 36 — Jugoslovani iz Avstrije. Trgovinski zbornici iz Gorice in Vidma sta organizirali kolektivni razstavi.

drži, potrebno takšnih izjemnih priložnosti za poživitev, ne bodo mogli zanikati niti nasprotniki sejma; pri mnogih izmed tih, ki se niso postrgali starega kvasu neestrpnosti in še danes nasprotujejo tako koristne možnosti in sodelovanju med sosedji, izvira to nasprotovanje iz političnih predsodkov. Vsekakor so se poslovni ljudje že davno otrošli takšnih pomslekov in so se letos odzvali vabilu iz Ljubljane še v večjem številu kakor lansko leto. Prepričani so, da si bodo pristojne gospodarske ustanove, ki so se poleg vsega obogatele z izkusnjami med prvim sejemom, z vsjo močjo in avtoriteto prizadevale, da se letos podobne odvire, kakor so lani ovirale izvajanje zaključnih kupcij, ne ponovijo. V tem pogledu so bile dane že razveseljive zagotovitve. Končno ne bi smeli črnoglediti pozabiti, da je bila med zadnjimi italijansko-jugoslovanskimi trgovinskimi pogajanja v Rimu, ki so jih vodili predstavniki o srednjih oblasteh obeh sosednih držav, sporazumom ustvarjena trdna podlaga za sejem «Alpe-Adria». Iz te načelne potrditve sejma izvira gotovo tudi obveštaja, da ne bodo osrednje oblasti z nikakršnimi formalnostmi in zunanje trgovinskimi obzirali izvedbo zaključnih kupcij. Z te sama njihova potrditev s strani pristojnih organov v Trstu in Ljubljani bo osrednjim trgovinskim oblastem dajala dovolj jamstva, da gre za transakcijo v korist domačega gospodarstva.

Pri svojih stikih s pristojnimi organi smo dobili vtis, da bodo ti pri potrjevanju sklenjenih kupcij pazili, da bo velika tarta, ki jo prinaša sejem «Alpe-Adria», pravino razdeljena med vse razstavljavce. Tudi v tem bo dano jamstvo za uspeh sedanjega in bodočih sejmov «Alpe-Adria».

Lepa udeležba

Letošnjega sejma «Alpe-Adria» se udeležuje 87 trgovcev, oziroma podjetij iz Italije — samo iz Trsta 36 — Jugoslovani iz Avstrije. Trgovinski zbornici iz Gorice in Vidma sta organizirali kolektivni razstavi.

drži, potrebno takšnih izjemnih priložnosti za poživitev, ne bodo mogli zanikati niti nasprotniki sejma; pri mnogih izmed tih, ki se niso postrgali starega kvasu neestrpnosti in še danes nasprotujejo tako koristne možnosti in sodelovanju med sosedji, izvira to nasprotovanje iz političnih predsodkov. Vsekakor so se poslovni ljudje že davno otrošli takšnih pomslekov in so se letos odzvali vabilu iz Ljubljane še v večjem številu kakor lansko leto. Prepričani so, da si bodo pristojne gospodarske ustanove, ki so se poleg vsega obogatele z izkusnjami med prvim sejemom, z vsjo močjo in avtoriteto prizadevale, da se letos podobne odvire, kakor so lani ovirale izvajanje zaključnih kupcij, ne ponovijo. V tem pogledu so bile dane že razveseljive zagotovitve. Končno ne bi smeli črnoglediti pozabiti, da je bila med zadnjimi italijansko-jugoslovanskimi trgovinskimi pogajanja v Rimu, ki so jih vodili predstavniki o srednjih oblasteh obeh sosednih držav, sporazumom ustvarjena trdna podlaga za sejem «Alpe-Adria». Iz te načelne potrditve sejma izvira gotovo tudi obveštaja, da ne bodo osrednje oblasti z nikakršnimi formalnostmi in zunanje trgovinskimi obzirali izvedbo zaključnih kupcij. Z te sama njihova potrditev s strani pristojnih organov v Trstu in Ljubljani bo osrednjim trgovinskim oblastem dajala dovolj jamstva, da gre za transakcijo v korist domačega gospodarstva.

Pri svojih stikih s pristojnimi organi smo dobili vtis, da bodo ti pri potrjevanju sklenjenih kupcij pazili, da bo velika tarta, ki jo prinaša sejem «Alpe-Adria», pravino razdeljena med vse razstavljavce. Tudi v tem bo dano jamstvo za uspeh sedanjega in bodočih sejmov «Alpe-Adria».

Lepa udeležba

Letošnjega sejma «Alpe-Adria» se udeležuje 87 trgovcev, oziroma podjetij iz Italije — samo iz Trsta 36 — Jugoslovani iz Avstrije. Trgovinski zbornici iz Gorice in Vidma sta organizirali kolektivni razstavi.

drži, potrebno takšnih izjemnih priložnosti za poživitev, ne bodo mogli zanikati niti nasprotniki sejma; pri mnogih izmed tih, ki se niso postrgali starega kvasu neestrpnosti in še danes nasprotujejo tako koristne možnosti in sodelovanju med sosedji, izvira to nasprotovanje iz političnih predsodkov. Vsekakor so se poslovni ljudje že davno otrošli takšnih pomslekov in so se letos odzvali vabilu iz Ljubljane še v večjem številu kakor lansko leto. Prepričani so, da si bodo pristojne gospodarske ustanove, ki so se poleg vsega obogatele z izkusnjami med prvim sejemom, z vsjo močjo in avtoriteto prizadevale, da se letos podobne odvire, kakor so lani ovirale izvajanje zaključnih kupcij, ne ponovijo. V tem pogledu so bile dane že razveseljive zagotovitve. Končno ne bi smeli črnoglediti pozabiti, da je bila med zadnjimi italijansko-jugoslovanskimi trgovinskimi pogajanja v Rimu, ki so jih vodili predstavniki o srednjih oblasteh obeh sosednih držav, sporazumom ustvarjena trdna podlaga za sejem «Alpe-Adria». Iz te načelne potrditve sejma izvira gotovo tudi obveštaja, da ne bodo osrednje oblasti z nikakršnimi formalnostmi in zunanje trgovinskimi obzirali izvedbo zaključnih kupcij. Z te sama njihova potrditev s strani pristojnih organov v Trstu in Ljubljani bo osrednjim trgovinskim oblastem dajala dovolj jamstva, da gre za transakcijo v korist domačega gospodarstva.

Pri svojih stikih s pristojnimi organi smo dobili vtis, da bodo ti pri potrjevanju sklenjenih kupcij pazili, da bo velika tarta, ki jo prinaša sejem «Alpe-Adria», pravino razdeljena med vse razstavljavce. Tudi v tem bo dano jamstvo za uspeh sedanjega in bodočih sejmov «Alpe-Adria».

Predsednik jugoslovske vlade Vervoerd proti Salazaryu, portugalskemu predsedniku. «Ali ne čuti, nekam preročbe po staju.» Na velikem zboru afrških držav v Adis Abebi so sklenili bojkotirati Južno Afriko, kjer Vervoerdova vlada ne p. znava pravice črncem, in Portugalsko, ki se noče odreci kolonializmu in zapustiti Angolo.

Italijansko-jugoslovansko sodelovanje

Na milanskem velesejmu, zaključki tudi za izvoz jugoslovanskih industrijskih izdelkov

O jugoslovanski udeležbi na letošnjem mednarodnem sejmu v Milanu in o sodelovanju na gospodarskem področju med obema državama katerega rezultati se vsako leto kažejo tudi prav na tej mednarodni prireditvi, smo prejeli še naslednje poročilo, ki ga radi objavljamo, zlasti tudi glede na zaključke na samem sejmju:

Udeležba na milanskem sejmju je za jugoslovanske gospodarske kroge še posebej pomembna. V jugoslovanskem uvozu za vzema Italija prvo mesto, v italijanskem uvozu pa Jugoslavija; sesto; zato je jasno, da se jugoslovanske gospodarske organizacije in podjetja sploh še posebej zanimajo za milanski sejem.

Ni dvoma, da ta uspešno pri pomore k iskanju novih možnosti za razširjenje gospodarskih odnosov med obema državama. Ne gre samo za trgovinske stike med Italijo in Jugoslavijo, temveč na milanskem sejmju so možni stiki tudi z gospodarskimi podjetji vsega sveta.

Z preletu so na milanskem sejmju osvojili nova načela glede razstavljanja, in sicer ne več v kolektivnih paviljonih za Trgovinska bilanca prvih treh mesecev

K poročilu o gibanju trgovinske bilance v prvih dveh mesecih tega leta, ki smo ga objavili v zadnji številki, dodajamo danes podatke o italijanski zunanji trgovini v prvem tromesečju 1963.

Italijanska trgovinska bilanca je vselej pasivna; ta pojav ne predstavlja v italijanskem gospodarstvu ničesar izjemnega, ker se primanjkljaj v trgovini navadno krije z dohoki iz drugih virov, kakor od uslug trgovinske mornarice, dohodkov od turizma in s posiljkami italijanskih izseljencev.

Primanjkljaj v trgovinski bilanci v prvem tromesečju znaša letos 510 milijonov dolarjev (lani v istem razdobju 296 milijonov dolarjev). Izvoz ne krije že več takšnega vzpona kakor v prejšnjih letih. Njegova vrednost je dosegla 1130 milijonov dolarjev (lani v prvih treh mesecih 1093 mil.), kar predstavlja napredek 3,3 odst., medtem ko je v prejšnjih letih zunanja trgovina napredovala za 8 do 10 odst. Uvoz je v prvem tromesečju letos znašal 1641 milijonov dolarjev (lani 1338 mil.), kar predstavlja povišanje za 15 odst.

Glede razvoja plačilne bilance v prvih treh mesecih nam omenimo, da je v njej nastal primanjkljaj 211 milijonov dolarjev (lani 165 milijonov dolarjev). Saldo v turizmu znaša 97 milijonov dolarjev (lani 90 milijonov), posiljke izseljencev so znašale 89 milijonov, približno toliko kot lani.

D. G.

LETOS MANJ V GRADNJI

Približno slika, kako se razvija svetovno ladjedelstvo v največjem času, nam dajo podatki c ladjah v gradnji, in sicer v prvem tromesečju letošnjega leta in v četrem tromesečju lanskega leta. V vseh ladjedelnicah na svetu je bilo v prvem tromesečju letošnjega leta v gradnji 1407 ladij s tonazo 8 milijonov 969.508 brt, in sicer največ na Japonskem — 109 ladij s tonazo 1.253.355, za tem na Angleskem 154 ladij s tonazo 1.124.014, v Zah. Nemčiji 143 ladij z 923.316 brt, na Švedskem 63 (848.897 brt), v Italiji, ki je na 5. mestu, 83 ladij (803.494 brt), medtem, ko za vremen jugoslovanska ladjedeljska industrija s 41 ladjami (331.080 brt) 11. mesto.

Položaj ladjedelstva je v primerjavi z zadnjim tromesečjem lanskega leta poslabšal; saj je bilo v zadnjih treh mesecih lanskega leta v gradnji 9 milijonov 165.259 brt ladjevja, kar pomeni 195.751 brt več kakor v letu 1963.

ZSSR privlačuje zapadni poslovni svet

Napovedanim sovjetsko-angleškim trgovinskim pogajanjem, ki se začno v Londonu, sledijo z veliko pozornostjo tudi v drugih zahodnih državah, predvsem v Zahodni Nemčiji, Franciji in Italiji. Ko so Nemci odločili, da ne bodo povedali Sovjetski zvezi dobavo debelih nafotovodnih cevi, da bi ustrelili ameriški diplomaciji, se angleški izvozniki prav nič niso obotavljali, da ne bi prevzeli sovjetskih naročil. Tudi Italija dobavlja Sovjetski zvezi debele cevi v zameno za petrole. Za sovjetski trg se v zadnjem času zopet bolj zanimajo tudi Nemci, o čemer pričajo zadnji obiski predstavnika Kruppovih tovarn Baitza, ki ga imajo za neke vrste gospodarskega poslanca zahodnonemškega zunanjega ministrstva.

Kakor poročajo angleški listi gledajo v Londonu s precejšnjim optimizmom na razvoj trgovinskih pogajanj; ta optimizem v gospodarskih krogih opravičuje način, kako so v Moskvi sprejeli predstavnike trgovinskih zbornic v Londonu in Birminghamu. Ti so bili pri Hrščovju ministru za zunanjo trgovino Patolicevju in Ustinovu, ki velja danes za glavnega usmerjalca sovjetskega gospodarstva. Tako je bila predstavnikom angleškega gospodarstva dana prilžnost, da svoje poglede in pomisleke sporočijo najvišjim predstavnikom sovjetske vlade. Dospel je Rusi niso hoteli vzeti glede dobav surovin na daljši rok; to je oteževalo možnost, da bi se Rusi obvezali, da bi v zameno na daljše roke, ali sklepani kupcije za nabavo blaga v tujini. Rusi so doslej imeli navado, da so prodajali v tujino navadno to, česar niso mogli razpečati na domačem trgu, v zadnjem času pa so pričeli proizvajati izrecno za izvoz.

Angelsko združenje British Scientific Instrument Manufacturers Association je priredilo v Moskvi razstavo. To združenje je od leta 1960 prodalo Sovjetski zvezi za 11 milijonov funtov sterlingov raznih izdelkov svojih članov.

V Londonu so pričeli računati z možnostjo, da bi se sedanja angleško-sovjetska izmenjava podvojila — lani je dosegla vrednost 120 milijonov funtov sterlingov — vendar bodo pri pogajanjih brezdvomno nastopile tudi težave. Predvsem omenjajo angleški listi, da je uspeh pogajanj odvisen v veliki meri od sovjetskih gospodarskih načrtovalcev, ki zdaj revidirajo postavke v sedemletnem gospodarskem načrtu za zadnji dve leti.

Višji državni proračun 1963-64

Italija sicer še nima redne vlade in Fanfanijeva vlada odpravlja samo posle, dokler ne pride do sestave nove, vendar je bil državni proračun 1963-64 za razdeljen v rimskem parlamentu, to je v poslanski zbornici in senatu; v senatu bodo razpravljali o njem med prvo razpravo. Povprečno se je proračun povečal za 17 odst. v primerjavi s tem, ki je zdaj v veljavi. Primanjkljaj bo znašal 305,6 milijard lir. Izdatki bodo dosegli 6.100 milijard, dohodki pa 5.300 milijard lir. Za posamezna ministrstva so predvideni naslednji izdatki (v milijardah lir):

Zakladnica 2410, finance 603,8, pravosodje 95,3, zunanje zadeve 39,8, prosveta 783,8, notranje zadeve 257,1, javna dela 336,8, prevoz 27,2, pošte in telekomunikacije 151,8 milijarde, obramba 886,3 milijarde, kmetijstvo in gozdarstvo 100,6, industrija in trgovina 23,3, delo in socialno skrbstvo 334,2, zunanja trgovina 10,4, trgovinska mornarica 55,4, proračun 285 milijonov, državna udeležba 46,3 milijarde, zdravstvo 58, turizem in prireditve 22,7 milijarde lir.

Za ministrstvo zunanje trgovine je predvidenih 520,5 milijonov lir več kakor v sedanjem proračunu. Za zavod za zunanjo trgovino pojde 1500 milijonov lir; 200 milijonov stane vzdrževanje italijanskega predstavništva v Washingtonu.

Za ministrstvo državnih udeležb predvideva proračun 12,5 milijarde lir manj kot letos. V novem proračunu je postavka za ministrstvo prevoza za 2,2 milijarde lir višja kot letos. Primanjkljaj državnih železnice bo znašal 26 milijard lir in bo za 16 milijard manjši kot letos.

Na padovanskem velesejmu razstavljavci iz 45 držav

PADOVA, junija — V pristopnosti predsednika republike Antonija Segnija so 30. maja popoldne svečano odprli 41. mednarodni padovanski velesejem, ki ostane odprt do 13. junija.

Na letošnjem velesejmu sodeluje 2400 domačin in 1100 tujih razstavljavcev iz 45 držav, od katerih je prijavilo uradno udeležbo 20 in ki so tudi pristosne z uradno gospodarsko delegacijo v «Središču za zaključevanje poslov» (Centro affari). Te so: Avstrija, Belgija, Brazilija, Bolgarija, Češkoslovaška, Ceylon, Danska, Francija, Južnoafriška zveza, Liberijska, Madžarska, Norveška, Perù, Poljska, Romunija, Španija, J. Urugvaj, Velika Britanija, Združene države Amerike in Sovjetska zveza. Prvotno je bila napovedana tudi prisotnost Jugoslovij, ki pa je zadnje dni pred otvoritvijo velesejma odpovedala svojo udeležbo.

Padovanski velesejem je bil prvič odprt l. 1919 in že tedaj postal prvi primer sodobne vzorne razstave v Italiji. Padovanski sejem je bil med italijanskimi tudi prvi, ki je usmeril svojo pozornost na pram držav srednje in vzhodne Evrope. V ta namen je bilo tudi leta 1952 ustanovljeno «Središče za zaključevanje poslov»; to zamisel so potem osvojili tudi nekateri drugi velesejmi.

Sedanji velesejemski prostor (110000 kv. metrov) je postal pretesen, zato bodo sejem prestili na večji prostor v bližini avtoceste, s površino 300 kv. metrov. Povečanje velesejemskega prostora bo tudi omogočilo razvoj na novih sektorjih, katere do sedaj ni bilo

možne razviti; zato je bila uvedena prisiljena odbiti več prošnje za udeležbo.

V svojem razvoju je padovanski velesejem sledil težnji za specializacijo v določeni proizvodni panogah, ki se oslanjajo na pet večjih področij: gostinstvo, javno in zasebno gradbeništvo, poljedelstvo in vinoroga, mehanska industrija in strojna industrija za predelavo lesa ter pohištvo in hišna oprema.

Vsako od naštetih področij zajema tudi druge panoge, ki so povezane s prvimi in za katere uprava vsako leto organizira študijske dneve, ki privabljajo mnogo kvalificiranih strokovnjakov in gospodarskih operaterjev.

Obiskovalec lahko razbere s statistiko, da je bilo lani v Italiji 20.300.000 tujecev. Padova tudi na tem področju gostinstva lahko igra važno vlogo. Gostinstvo področje na velesejemskem prostoru obsega površino 15.000 kv. metrov, na kateri razstavljajo specializirana podjetja iz Avstrije, Francije, ZDA, Japonske, Češkoslovaške, Madžarske in Zahodne Nemčije.

Področje gradbeništva se pa razteza na površini 12.000 kv. metrov; razstavljani so predvsem stroji, oprema in razni izdelki namenjeni gradbeništvu. Pristna tudi tuja podjetja iz Avstrije, Češkoslovaške, Francije, Velike Britanije, ZDA in Sovjetske zveze.

Splošna mehanika je razstavljena na prostoru 8000 kv. metrov. Tu smo opazili vsakovrste stroje. Danes je vedno bolj opaziti težnjo za avtomatizacijo. Poleg italijanskih podjetij, so bila prisotna tudi tuja iz ZDA, Vzhodne in Zapadne Nemčije, Avstrije, Francije, Velike Britanije in Švice.

Italijansko-bolgarska pogajanja zaključena

V Rimu so zaključili razgovore pod okriljem italijansko-bolgarskega mešanega odbora s sporazumom o izmenjavi v letu 1963. Trgovinska izmenjava bo dosegla vrednost 25 milijard v vsaki smeri. Dosežen je bil tudi sporazum o zmanjšanju sodelovanja na gospodarskem področju, ki zadeva zlasti rudnike, gradbeništvo, kmetijstvo, prevoze in znanstveno organizacijo dela.

Ostal je človek

Navezost vernih katoličanov na papeža Janeza XXIII je bila razumljiva; saj je bil on kakor vsi dosedanja in bodoča papeži vrhovni poglavkar Cerkev, ki je poleg vsega — odkar je cerkveni zbor sprejel dogmo o nezmožnosti papeža v verskih zadevah — najvišji in odločilni učitelj v cerkvi. Tudi da so mu ideološki in politični nasprotniki, kakor rečemo Hruščov med bolonjci, izrazil sočustvanje in željo, da bi odpravil, si ni posebno težko razložiti. O tem lahko rečemo, da so kot politiki pri tem imeli svoje politične račune, lahko tudi, da so kot iskreni ljubitelji miru res hoteli sodelovati z njim za ohranitev in udržitve miru na svetu; saj je papež Janez XXIII ob vsaki kolikolični priložnosti in v kritičnih trenutkih, kakor v času kubanske krize, vprav rotiral državnike, naše in iztuzenjo in obravnavalje človeštvo pred atomsko katastrofo. Hladen politiki pri svojih načrtih tudi računava z vsako silo, čeprav je ta sama moralna in lahko razpolaga samo s častno stražo, kakor so vatikanski Svitarji.

Mišljimo, da ne more biti uganika, kako si je papež Janez XXIII pridobil tolikšne simpatije po vsem svetu, ako-pozornoro premetri samo en njegovo javni nastop izmed tistih, ki smo jih videli na večer njegove smrti v televiziji. Vsak njegov nastop, sleherna gesta, pa tudi vsaka beseda od krtiva, da je ostal človek. Nicesar preracunovale, prisiljenega ali izumetničenega ne opazite na njem. Vse je pri njem naravno, človeško.

Papeška funkcija je bila zlitava človeka, ki je ostal povezan z zemljo in razume življenje na njej. Iz tega razumevanja se je morala poroditi širina v smislu znanega reka: «Comprendre c'est pardonner» (Razumeti je pravi odpustiti), četudi pustimo ob strani pravilno pojmovanje krščanstva. Rajni papež je čutil s človeškim srcem za človeka v svojem okolju pa tudi za človeka na zadnjem koncu sveta, človeka na visokem položaju (morda s prav toliko večjimi skrbmi), pa tudi na nižjem, verjetno je bil temu na nižji stopnji še bliže.

Poznal je skrb, tegobe in slabosti človeka ter je hotel obstati z njim, ne pa se dvigniti visoko na prestol čistega doktrinarnca, ki ga sklicevanje na teološko doktrino (nauk) in ideološko pogosto zapeje celo do prezira svojega bližnjega in nasprotnika. Nikdar nismo potrebovali v svojih odnosih do bližnjega, pa tudi od naroda do naroda, od države do države več človeškega čuta, iskrenega sočustvanja in razumevanja za naše slabosti kakor prav danes.

Tudi papež Janez XXIII je oznanjal krščanski nauk, katerega prva in največja zapoved je «Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe», toda pri tem ga je odklovala res človeška ljubezen do zemljana, od katerega se ni oddaljil. Bolje ni mogel označiti neki francoski časnikar njegovega ravnanja in pojmovanja kakor s tem, da je zapisal, da rajni papež ni hotel ostati oddaljen jetnik.

Neki drugi zahodnjak je tudi zapisal, da se Janez XXIII ni obotavljal — kakor nekateri pravi njim — iskati za človeka blaginjo tudi okraj železne zave.

Iz samega krščanskega nauka, pa galovo tudi iz njegovega osebnega čustvovanja do pontifikarnih je vzklik njegovo opozorilo o okrožnici «Mir na svetu» vsem državljanom — seveda prav tako tudi tistim, ki no, sijo krščanstvo samo na svojih političnih praporih — naj ne pozabijo, da so odgovorni tudi za blaginjo, za duhovni in telesni razvoj pripadnikov narodnih manjšin. V encikliki je jasno navedel, kaj tem pripada, da bo vladam jasno, da se pripadniki manjšin ne morejo zadovoljiti samo z lepo donečimi besedami in obljubami, ker so tudi oni navadni ljudje iz mesa in krvi.

Ladjedelstvo po svetu peša

Zaposlitev upada - Posledice slabe konjunktore za prevoznine

roma cen, po katerih proizvajajo italijanske ladjedelnice kaže, da so čemo proizvodom italijanske ladjedelnice industrije v primerjavi s tujimi previseko.

Navedli bomo nekaj podatkov o razvoju ladjedelnice proizvodne industrije v Italiji v povojnih letih: leta 1948 so v Italiji napravili za 109.900 brntovinskih kreditov in s posebnimi prispevki za modernizacijo italijanske trgovinske mornarice. (Glej v tej zadevi našo poročilo v zadnji številki našega lista).

Vitalijanskih ladjedelniceh se pritožujejo, da prihajajo naročila z redno zamudo, in sicer mnogo počasneje kakor naročila tujim ladjedelnicam. Primerjava proizvodnih stroškov oziroma cen, po katerih proizvajajo italijanske ladjedelnice kaže, da so čemo proizvodom italijanske ladjedelnice industrije v primerjavi s tujimi previseko.

Navedli bomo nekaj podatkov o razvoju ladjedelnice proizvodne industrije v Italiji v povojnih letih: leta 1948 so v Italiji napravili za 109.900 brntovinskih kreditov in s posebnimi prispevki za modernizacijo italijanske trgovinske mornarice. (Glej v tej zadevi našo poročilo v zadnji številki našega lista).

Po podatkih znanega «Lloyd's Registera» so v prvem tromesečju lanskega leta splovili 334 ladij s skupno tonazo 1.927.000 brt, dograjanih je bilo 370 ladij s tonazo 1.976.000 brt, gredelej pa so postavili 365 ladjam s tonazo 1.764.000 brt, kar pomeni, da so bila nova naročila nižja kakor obseg dograjanih ladjah. Razmeroma nekaj boljše je konjunktura za same proizvodne ladje, katerih je bilo splovljenih istem času 38 (za 680.000 ton), dograjanih 42 (za 791.000 ton). Po izvrženju ladjah je zavzelo prvo mesto Japonska 537.000 brt, za njo Velika Britanija (374.000 brt), Zahodna Nemčija (261.000 brt) in Švedska 195.000 brt. Italija je v tem pogledu na 9. mestu (58.200 brt).

po podatkih znanega «Lloyd's Registera» so v prvem tromesečju lanskega leta splovili 334 ladij s skupno tonazo 1.927.000 brt, dograjanih je bilo 370 ladij s tonazo 1.976.000 brt, gredelej pa so postavili 365 ladjam s tonazo 1.764.000 brt, kar pomeni, da so bila nova naročila nižja kakor obseg dograjanih ladjah. Razmeroma nekaj boljše je konjunktura za same proizvodne ladje, katerih je bilo splovljenih istem času 38 (za 680.000 ton), dograjanih 42 (za 791.000 ton). Po izvrženju ladjah je zavzelo prvo mesto Japonska 537.000 brt, za njo Velika Britanija (374.000 brt), Zahodna Nemčija (261.000 brt) in Švedska 195.000 brt. Italija je v tem pogledu na 9. mestu (58.200 brt).

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA

VEVČE

IZDELUJE:

Sulfitno celulozo I. za vse vrste papirja ● Pinotan za strojila ● Brezlesni papir za grafično in predelovalno industrijo; za reprezentativne izdaje, umetniške slike, propagandne in turistične prospekte, za pisemski papir in kuverte najboljše kvalitete, za razne protokole, matične knjige, obrazce šolske zvezke in podobno ● Srednje fin papir za grafično in predelovalno industrijo; za knjige, brošure, propagandne tiskovine, razne obrazce, šolske zvezke, risalne bloke itd. ● Kulerje za kuverte obrazce, bloke, formularje, reklamne in propagandne tiskovine ● Kartone za kartoteke, fascikle in mape ● Rastriran papir brezlesni in srednje fin za šolske zvezke, za uradne in druge namene ● Pelurni papir bel in barvan ● Zahtevajte vzorce!

MEDVODE

ustanovljena leta 1842

Sedež: Vevče, p. Ljubljana - Polje

CONTAL

Continental EXPORT

TEHNIČNA TRGOVINA

Centrala: LJUBLJANA, BEETHOVNOVA 11/V.
Telefoni: 23-446 do 23-449
Telex: 03-175
Telegram: CONTAL LJUBLJANA

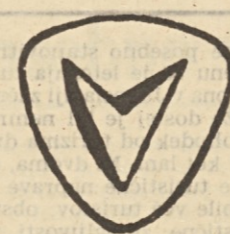
Predstavništva:

IZVOZ
UVOZ

BEOGRAD,
Majke Jevrosime 8
MARIBOR,
Gregorčičeva 7
SPLIT,
Table 4

Tehnične trgovine:

LJUBLJANA
Beethovnova 11 (za birotehniko)
LJUBLJANA
Vošnjakova 3 (za blago široke potrošnje in opremo za trgovino in gostinstvo)
BEOGRAD
Majke Jevrosime 8
MARIBOR
Gregorčičeva 7
CELJE
Miklošičeva (v gradnji)

IPLAS-KOPER

Material odporen proti agresivnim kislinam

MONTAŽE IN NAPRAVE

Projektiramo in gradimo popolne ventilacijske naprave iz plastične mase, proizvodi iz plastične mase, merilne naprave, akumulatorska ohišja, armature, elektrokemične naprave, centrifugalne črpalke, hladilniki, ventili, naprave za fotografske laboratorije, razne posode, posode za galvanizacijo itd.

IPREN

Najnovejši proizvod za prevleko vozil v cestnem, železniškem, pomorskem in letalskem prometu,

v industriji pohištva, industriji kože in v gospodinjstvu.

RIVIL

Emulzija za tekstilno, lesno in gradbeno industrijo. ODLIČNO LEPIVO ZA VSAKRSNO POTREBO

BRIZGANI IZDELKI GALANTERIJA

igračice torbice posode za gospodinjstvo

TEHNIČNA SREDSTVA

za tekstilno in kemično industrijo

EMBALAŽNE ŠKATLE

za farmacevtsko

ŠČETKARSKI IZDELKI

zobne ščetke krtače za obleko

EMBALAŽA

folije v kvaliteti
vrečice platen
mošnjčki plavin
placel

REKLAMNI TISK

na mošnjčke in vrečice

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE

CELJE
JUGOSLAVIJA

RAZSTAVLJA SVOJE PRIZNANE PROIZVODE NA SEJMU

«ALPE-ADRIA» v Ljubljani od 8. do 16. junija

RAZSTAVLJAMO:

emajlirano posodo - sodobne oblike
kopalne kadi
transportno mlekarstvo posodo
sodobne predmete za gospodinjstvo in
«TRIKA» jeklene radiatorje

Obiščite našo izložbo - Zahtevajte ponudbe in prospekte

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE - CELJE, JUGOSLAVIJA

TEL. 39-21 BRZOJAV.: EMAJL CELJE TELEX: 034-12

MODERNA MESNA INDUSTRIJA

emona
ZALOG
LJUBLJANA

ZASČITNI
ZNAK
ZNAK
KVALITETE!

PROIZVAJA:

SVEZE

PREKAJNO

MESO.

POLTRAJNE

IN TRAJNE

MESNE

IZDELKE

V KLOBASAH

IN KONSERVAH

VSEH

VRST.

Z LASTNIM

PREVOZNIK

PARKOM

ZALAGA

DOMAČE

IN TUJE

TRŽIŠČE.

INTERTRADE

Podjetje
za
mednarodno
trgovino

- pospeševanje zunanje trgovine
- posredovanje uvozno - izvoznih poslov
- posredovanje in organizacija izvoza industrijske opreme, investicijskih del in uslug in industrijska kooperacija
- mednarodna trgovina
- finansiranje izvozno - uvoznih poslov
- brokerji za nakup in prodajo plovnih objektov
- zastopstva inozemskih firm v Jugoslaviji in jugoslovanskih podjetij v inozemstvu

LJUBLJANA - TITOVA 1

PREDSTAVNIŠTVA V JUGOSLAVIJI
BEOGRAD ZAGREB RIJEKA

INTERTRADE

PREDSTAVNIŠTVA IN PODJETJA V INOZEMSTVU
ZAHODNA NEMCIJA Duesseldorf
SVICA Zuerich
ITALIJA Milano
SEVERNA AMERIKA New York
JUŽNA AMERIKA Buenos Aires in Bogotà
ZAR (Egipt) Cairo in Alexandria
SUDAN Khartoum
INDIJA Bombay, New Delhi, Calcutta, Madras

teksstilindus - kranj

TEKSTILNA
INDUSTRIJA

P. p. 75

Telef. 28-81 do 84

Brzjav:

TEKSTILINDUS - KRANJ

S SVOJIMI PROIZVODNIMI OBRATI:

predilnice ● tkalnice ● barvarne
tiskarna ● apreture ● šivalnica

IZDELUJE KOMPLETNI ASORTIMENT:

prejo iz bombaža in umetnih vlaken, vigogne prejo, vato, navadne in vzorčne popeline, delene, kretone, kanafase, cice, satinete, batiste, musline, krepe, efektivne tkanine, široke dekorativne tkanine, flanele, finette, moltone, barhente, velvotone in duvetine - pestro tkane in potiskane z vzorci zadnje mode ter apretirane po najsoodnejših postopkih. Dalje surovo, beljeno in barvano platno, naglavne rute, robce, flanelaste rjuhe, keper za delovne obleke, kaliko in odevne raznih vrst.

IZVAŽA:

svoje izdelke priznane kvalitete v razne države Evrope, Azije, Afrike in Amerike.

UVAŽA:

surovine, barve, kemikalije in utenzilije. Nastopa kot samostojni uvoznik oziroma izvoznik v vse države.

Postrežba točna in solidna!

Prepričajte se o naši kvaliteti!

Na političnem obzorju

IZID VOLITEV V STUDENTOVSKO PREDSTANITVO. Pri volitvah na tržaški univerzi so študenti nastopili približno v istih skupinah kakor larsko leto, in sicer UGI (levičarska), Goliardia Nazionale Tradizionalista (skrajna desnica), AGI (liberalna), AUI (republikanci in levi neodvisni), Independenti (neodvisni) ter «Adria» (slovenski demokrati).

KONGRES NARODNIH MANJŠIN. V Aostri je bil nedavno III. kongres narodnostnih in jezikovnih avstrijskih skupnosti, ki se ga je udeležilo okoli 100 predstavnikov različnih narodnostnih skupin v Evropi, med temi tudi iz Švice, Avstrije, Belgije, Danske, Zah. Nemčije in Italije. Kot opazovalec je prisostvoval Dušan Hreščak, tržaški občinski svetnik in član izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

ZDRUŽENJE DEPORTIRANCEV. V Trstu je bil te dni prvi občini zbor Zdrženja deportirancev v nacistična taborišča. Zbrani je bil upravni odbor, ki sestoji iz 18 članov, med katerimi je 8 Slovencev.

DOLŽNOSTI SLOVENSKEGA STUDENTA. Na povabilo slovenske mladine je v Gregorcjevi dvorani v Trstu predaval dr. Mitja Bitežnik o dolžnostih študentskega študenta. V svojem predavanju je tudi naglasil, da je zboljšanje odnosov med Italijo in Jugoslavijo nesomnojnno korist manjšinam na dvojni strani mej, vendar se obeh straneh otipljivi sadovi tega zboljšanja; kajti Slovenci se vedno čakamo, da nam priznajo, kar nam priteče. Grajal je nekatere pojave mladenosti in nezanimanja za narodna vprašanja med slovenskimi izobraženci.

ZA PRIZNANJE DVOJEZIČNOSTI. Na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta je inž. J. Pečenko v imenu socialistične skupine predložil resolucijo, ki zahteva, naj pokrajinska uprava poskrbi za objavo slovenskega prevoda posebnega statuta avtonomne dežele Furlanija-Julijske krajine; razdeli naj ga med dijake slovenskih višjih srednjih šol, katerim je svoločna razdelila prepis posebnega statuta v italijanski.

PROTI NEPOTREBNI ZASEGI ZEMLJIŠČ. Socialistični svetovalec Dušan Hreščak je na zadnji seji tržaškega občinskega sveta postavil županu vprašanje glede zasege zemljišč pri Spodnji Magdalen pod Rovtami — gre za velike površine plodne zemlje, ki jo obdelujejo naši vrtnarji — ter zahteval, naj župan občinski svet obvesti o protestih, ki so jih vložile proti zasegi razne organizacije, kakor Kmečka zveza in Zveza mladih posestnikov, pa tudi o pripombah k temu načrtu občinskega odbora, ki so jih sporočili druge ustanove, kakor kmetijska komisija pokrajinskega sveta, pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo in trgovinska zbornica. To zemljo namerava zaseči občina, da bi na teh zemljiščih zgradila ljudska stanovanjska hiša. Župan dr. Franzl je objubil, da bo o vseh teh prizvilih obvestil občinski svet na eni izmed prihodnjih sej.

DEMOKRACIJA. PRENEHA IZHAJATI? Uredništvo «Demokracije» glasilo Slovenske demokratske zveze v Trstu in Gorici, je v zadnji številki sporočilo svojim bralcem, da list ne bo več redno izhajal. List, ki je bil v začetku tednik, iz finančnih razlogov je pozneje pričel izhajati dvakrat mesečno. Goriški «Kotloški glas», glasilo Slovenske katoliške skupnosti, ki sodeluje s Slovensko demokratsko zvezo, razlaga to obvestilo tako, da list sploh ne bo več izhajal.

STUDIJSKI SESTANEK O SODOBNEM LADJEDELSTVU. Pod pokroviteljstvom tržaške univerze in Državnega sveta za raziskovanje ter ob podpori ustanove Cenacolo Trstino in združenih jadranskih ladjedelnic, je bil od 3. do 5. t. m. v našem mestu 6. študijski sestanek ladijske tehnike. Na njem so predavali italijanski in inozemski strokovnjaki, največini hvalični profesorji: Guacci iz tržaške univerze, ing. Aerts, ing. K. poucije na univerzi v Centu, ing. Barnaby (Royal Institution of Naval Architects), ing. Burril (univerza v Durbanu), Jones (ravnatelj W. H. Allen Sons & Co. Ltd.), ing. Berglia in ing. Fasano, oba iz neapelske univerze, Van Lammeren (univerza v Delftu), ing. De Santis (Istituto Nazionale per Studi ed Esperienze di Architettura Navale, Rim), ing. Marsich z genovske univerze, ing. Bisceglia iz Neaplja, ing. Rabbono, ing. Roseti in ing. Servello, vsi s tržaške univerze. Predavanja med katerimi jih je bilo mnogo v angleščini, so se nanašala na probleme sodobnega ladjedelstva.

SEDEŽ: TRST, ULICA FABIO FILZI ŠT. 8. I. TELEFON ŠT. 37-808 SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Draginjska doklada nameščencev v trgovini

Draginjska doklada za trgovinski sektor je bila zvisana za tromesečje maj—julij za 4 točke, kar so se za toliko avignili življenjski stroški v prejšnjih mesecih. Nova lestvica je naslednja:

Table with columns: KAT., URADNIKI, starost, MOSKI, dnev. mesec., ZENSKA, dnev. mesec. Rows A, B, C1-C2, C3-C4.

Table with columns: VAJENCI, nad 21 let, 20-21 let, 19-20 let, 18-19 let, 17-18 let, 16-17 let, 16-17 let.

Table with columns: KAT., DELAVCI, starost, MOSKI, teden, ZENSKA, teden. Rows D.1-E.1, D.2-E.2, D.3-E.3, D.4.

Table with columns: VAJENCI, nad 20 let, 18-20 let, 16-18 let, 16-18 let.

kultura in življenje Mladinski glasbeni festival v Celju

Zbori in orkestri iz vse Slovenije. Od 30. maja do 2. junija je bil v Celju festival raznih mladinskih pevskih in instrumentalnih ansamblov. To je bila za ključna prireditev vrste krajevnih glasbenih revij, na katero so žirije glasbenikov odbrali najboljše za nastop na celjskem festivalu. Tu se je zvrstilo na koncertih 16 mladinskih zborov iz osnovnih šol, 8 mladinskih zborov iz srednjih šol (po mutacijih) ter 7 orkestrów. godb raznih glasbenih šol. V vsak dan sta bila po dva koncerta. Označba «koncerti» je za nastope popolnoma upravičena, ker je bila povprečna raven nastopajočih res na lepi umetniški višini. Prav škoda, da ni tem nastopom prisostvovalo večje število zunanji poslušalcev, posebno nas tržačanov iz Primorske so na festivalu na sopili zbori iz Sečovlja, Solke na, Nove Gorice in Tolminca. Posebno častno sta se izkazala zbor iz Sečovelj in Nove Gorice. Stopnja umetniškega podajanja je bila v pogledu dikoje, kitar intonacije, dinamike in ritma tako izenačena, da je reotško ugotoviti, kateri so bili najboljši. Najboljši zbor je bil pripisčen k zaključnemu koncertu, na katerem so nastopili najboljši zbori iz drugih zveznih republik. Žirija je za nastop določila mladinski zbor iz Zagorja ob Savi. Zbori so izvajali v glavnem triglasne skladbe «capella». Le tu pa tam je kateri pel tudi ob spremljavi klavirja. Na sprednih so bili primerno zastopani tudi predklasiki, kot na p. Palestrina, Monteverdi, Marezio, Lechner in Gallus. Za posebno presenečenje pa je poskrbel mešani zbor in komorni orkester Centra za glasbeno vzgojo iz Maribora. Izvajali so, tako po vsebini kot po sredstvih v modernem duhu pisano kvarteto Aleksandra Lajovicja. S kvaliteto izvedbo tega nevsakdanjega dela so poslušalstvo prepričali, da more biti sprejemljiva tudi skladba, ki je napisana z modernimi izraznimi sredstvi. Seveda je potrebno, da ta sredstva uporabi polnopravni in iskren skladatelj. In to Aleksander Lajovic je. Do kakšne stopnje pa se je Ljubljana povzpela na področju glasbene vzgoje, nam je najbolj nazorno prikazal komorni orkester. Na festival je Ljubljana poslala godalni orkester

SLADKOR V ZAVOJHU DRAZJI

Rok za uvoz 300.000 stotov sladkorja iz tujine je minisiralo za zunanjo trgovino podajšalo do 30. junija.

Trgovci na drobno so zantevali povišanje cene sladkorja, češ da imajo pri prodaji p.e. malo dobička. Oblastva njihovi želji niso ugodila; cena na drobno ostane pri 210 lirah za kilogram; pri grosistu nabavljajo trgovci v Trstu sladkorja 200 lir. Cena sladkorja v zavojih se je povišala; sladkor na drobno bo odslej stal 249 lir kg, medtem ko je prej stal 216 lir; pri grosistu pa ga bodo plačevali po 220 lir (poprje po 202 litri).

PODRAZITEV VODE V MILJAH. Predvčerajšnjim je milski občinski svet sklenil povišati ceno vodi za približno 10 lir kubični meter. Za kmetijske potrebe pa je povišanje neznamno.

PROSVETNO DRUŠTVO BARKOVLJE priredi V SOBOTO 15. junija ob 21. uri in V NEDELJO 16. junija ob 17. in 21. uri

L. festival slovenskih popevk V Avditoriju v Trstu. Igra orkester «Miramar».

VELIKA ŠOLSKA PRIREDITEV tržaških osnovnih šol. Na sporedu so prizori, pesmi, zbornice recitacije in narodni plesji. — Vljudno vabljeni.

KORISPONENT ZA ITALIJANSKI JEZIK. Absolvent srednje italijanske šole, slovenske narodnosti bi se rad zaposlil kot korespondent za italijansko pri kakršnem koli podjetju, tudi samo po nekaj ur na dan. Dopisoval bi lahko tudi v španščini. Ponudbe na «Gospodarstvo» pod geslom «Korespondent».

Malo takšnih delavcev

Je deloval vrsto let, kot trgovski predstavnik — zadnjih 14 let pa vodi agencijo naših zamejskih listov «Adis».

Ze v šolski dobi se je udeleževal z svojimi sovrstniki, ki so začeli gofiti izletništvo in imeli stike z našimi ljudmi na podeželju. Takoj ob ustanovitvi se je vključil v prvo mladinsko društvo «Prosveta» pri Sv. Jakobu, ki je imelo tedaj velike zasluge za narodno obrambno delo. Tudi danes je ostal vnet propagator turizma, ki naj zbirajo ljudi ter jih navdušuje za tase lepo, čudno pota, da se je lakorekto pred nekako 48 leti začel pri časopisih in danes konča. Letu 1915, ko je Italija napovedala Avstriji vojno, je mislil o besisti solanje na klin in se zaposlil pri časopisni agenciji Karlo Schmelzer, ter je za nekaj mesecev vneto prodajal časopise v kiosku Opevskega tramvajav pred Hotalom Posta. Kasneje je pa moral zopet v šolo.

Med svojim dolgotrajnim letom si je pridobil zlasti zlaspodjetnega, natančnega in zasneljivega upravitelja, ki se zaveda, kaj pomeni pri vsakem podjetju dobra uprava.

Zelimu mu, da bi se dolgo ostal zdrav in krepak, da bi lahko še mnogo let posvetil delu v korist vse skupnosti, cepra formalno upokojen.

NAŠE SOŽALJE

Umril so 69-letni Romeo Sošič, 78-letna Ivanka Kocjar, roj. Znebelj, oba iz Trsta, 52-letni Julij Taučer iz Opčin, ki so ga našli obešenega, Danilo Sulčić in Sonja Elnar roj. Horvatin iz Sv. Križa, 53-letni Rudolph Sturm iz Podgore, 80-letni Jožef Ožbot iz Peči, med prometno nesrečo pa je izgubil življenje ravnatelj rajbeljskega rudnika inž. Antonio Caroli iz Raljlja.

ZAKLJUČNA ŠOLSKA PRIREDITEV NA OPČINAH. Slovenska industrijska strokovna šola na Opčinah vabi starše svojih učencev in vse prijatelje mladine na zaključno šolsko prireditev, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah v četrtak, 13. junija ob 17. uri. Na sporedu so nastopi šolsk-zbornice, recitacije, narodni plesiter Cijakova mladinska igra z našega podeželja v dveh delnih zbiranjih «Iznajdba».

PASJA RAZSTAVA V nedeljo, 23. junija bo v Gorici 17. razstava psov, ki bo imela mednarodni značaj. Rok za vpis udeležencev zapade 15. junija. Doslej je zagotovljena udeležba okoli 200 psov različnih pasem iz številnih držav, med katerimi Nemčija, Svica, Hojanoska in Avstrija.

SIDRO VELIKE LADJE. Naka tovarna jekla iz Lombardije na letošnjem tržaškem vsesojmu razstavila sidro cezozeanske potniške ladje «Rafael», ki jo je zgradila ladjedelnica CRDA v našem mestu. Sidro tehta 10 ton in 540 kilogramov.

SOCIALNO TRENJE V LAJEDELNICAH. Predvčerajšnjim so bila v Trstu pogajanja med predstavniki državnega vodstva ustanove Intersind (Zveza podjetnikov z državno udeležbo) in predstavnik državniht najtištev sindikalnih organizacij CISL, UIL in CGIL. Razpravljali so o predeh vprašanjih, ki ovrta redno poslovanje ladjedelnic CRDA. Delavcem bodo zvišali dnevnice od 3200 na 3700 lir, istim pa, ki so zaposleni pri varjenju aluminija, bodo priznali nagrado 85 odstotno osnovne plače. Številna vprašanja ostanejo še odprta, kar velja zlasti za težave, v katere je zabredla tovarna strojev pri Sv. Andreju.

NOV HOTEL V GRILJANU. Včeraj dopoldne so v Griljanu položili temeljni kamen pri gradnji novega hotela, za kar predvidevajo, da bodo porabili 300 milijonov lir. Hotel bo imel 7 nadstropij, dve nadstropji pa v terasah.

STO DELAVCEV NA CESTI. Danes se v Trstu pričela nova pogajanja v zvezi s sporom, ki je nastal zaradi odpusta 100 uslužbencev v podjetju CRANE-Orion. Sindikalni organizaciji CdCl in CGIL sta sporočili, da sta posredovali pri Zdrženju industrijev.

DVEURNA STAVKA. Dne 31. maja so delavke tekstilnih tovarn v Podgorju in v Ronkar uprizarili dveurno stavko in znak protesta ker se vodstvo neoc pogajati s sindikalnimi organi. Zacijami za uvedbo proizvodne nagrade, akordnega dela, za skrajšanje delovnega urnika in podobno.

GORIŠKA TRGOV. ZBORNIKA JE IZDALA poročilo, ki pravi, da ni več nobenega razloga za zaskrbljenost v zvezi s pomanjkanjem sladkorja, ker se je preskrba s sladkorjem dokončno uredila. Za kritje najnujnijših potreb je odredila uvoz znatnih količin inozemskega sladkorja. Tako je v okviru izmenjave za prosto ceno dospejo v Gorico 300 stotov tujskega sladkorja, od italijanske tovarne Eridania pričakujejo dodatno 300 stotov, iz inozemstva pa nadaljnjih 100 stotov.

VISTA TRST - U. Carducci 15, telefon 29-656. Bogat, izbira načrtov, dati naogled v šteti, računalni v potrebnih za više šole, toplotevov in fotografskega materiala.

AVTOPREVOZIŠKO PODJETJE A. POŽAR TRST - VIA BOCCACCIO, 3 Tel. 28-373. Prevzemamo vsakovrsne vozove za tu in inozemstvo. — Poserebna hitra. — Cene ugodne.

URARNA IN ZLATARNA MIKOLJ KAREL TRST Campo S. Giacomo 4, tel. 95-881. Ure najboljnih znamk, velika izbira zlatih okrajkov za vse prilike.

Na morje in v planine!

Hotel «BELLEVUE»

Hotel «JEZERO»

Hotel «JEZERO»

H «POD VOGLOM» BOHINJ vas rabi! Fred in po sezoni 30% znižane cene!

Na svidenje v Bohinju! Kovanje, veslanje, ribolov v jezeru in reki, lov na game, bivanje v mirnih hotelih, folklorne prireditve, izleti k slapu Savice, na Komno, Pokljuko, Bled, v zgornji Savsko dolino in na Triglav - vse to vam nudi Bohinj. INFORMACIJE: Turistično društvo v Bohinju

BLED vas rabi! Jezero z otokom, blejski grad, izleti v prelepo okolico, prireditve, žičnica na Stražo, poletni in zimski športi, lov, ribolov. — Prometne zveze ugodne.

GOSTINSKI ŠOLSKI CENTER HOTEL «KRIM» BLED se priporoča svojim cenjenim gostom za obisk v hotelu in na blejskem gradu. Izvrstna kuhinja. Prvovrstna postrežba. Pred in po sezoni znaten popust!

Grand Hotel Toplice-Bled Prvovrsten hotel odprt raven od 15. 10. do 15. 12. skozi vse leto. Moderno opremljene sobe s kopalnicami in balkoni. Termalno kopalnice s stalno temperaturo 23 stop. C. Izleti s kočijami, alpski vodniki, vsakovrstne zabave in razvedrila. Prvovrstna domača in mednarodna kuhinja, odlična vina.

ŠPORTHOTEL «POKLJUKA» (BLED 1250 m) Moderno uredjen hotel s tekočo toploto in hladno vodo, centralno kurjavo in dvigalom. Restavracija Bled-Jezero in tujimi specialitetami, kavarna z glasbo in plesom. Železniška postaja Lesce-Bled, Bled-Jezero. Stalna avtomobilska zveza. Obiščite nas, zadovoljili Vas bomo!

HOTEL «ADRIA» ANKARAN vam nudi sonce in morje, udobno bivanje v weekend hišicah, okusne jedi, priznana vina in mnogo zabave!

Hotel TRIGLAV - KOPER vam nudi domačo in tujo provrsto kuhinjo, komfortne sobe, nočni bar s programom ter priporoča svoje obrate: hotel ZUSTERNO z olimpijskim bazenom in restavracijo RIZANA z ribjimi specialitetami — postviti, raci.

PARROTEL - Nova Gorica Moderno uredjen hotel z vsem komfortom. — Restavracija in kavarna — prijeten vrt z glasbo in plesom vsake večer raven ob ponedeljkih — Prvovrstna domača in mednarodna kuhinja. — Odlična domača in štajerska vina

Potovalna agencija «KOMPAS» - KOPER • MENJALNICA • IZLETI • TURISTIČNE INFORMACIJE • ZAVAROVANJE AVTOMOBILOV • HOTELSKE REZERVACIJE • MEDNARODNE ŽELEZNIŠKE KARTE • AVIONSKE IN LADIJSKE KARTE

IZKORISTITE NIZKE predsezone cene v gostinskih podjetjih GORIŠKEGA OKRAJA • Cene pensiona 900—1900 dinarjev • Vse informacije dobite pri Turističnih društvih v Boccu, Kobariču, Mostu na Soči, Idriji, Kapanu, Ajdovščini, Vipavi in pa pri GORIŠKI TURISTIČNI ZVEZI V NOVI GORICI

«TAP» TURISTIČNA AGENCIJA PRIMORSKE poslovnega združenja gostinskih in turističnih podjetij okrajna Koper, pripravljajo svoje AGENCIJE IN MENJALNICE v Kopru, Sežani, Kozini, Skofljah, Hrvatinih, Izoli, Portorožu, Piranu in HOTELE na Primorskem

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu z žitaricami so kupčije v mehko pšenico in koruzo zelo ugodne. Domače zaloge drugih žitaric, kot so rž, ječmen in proso, so pri koncu in kupčije se razvijajo izključno z uvoženimi količinami. Žitarice so v uvoženih količinami te vrste žitaric. Zelenjaci in kruh so dobro založeni, kupčije so živahne; precej zanimanja vlada za jagode, tako za vrtno kot gozdno. Trg z maslom se je okreplil zaradi večjega povpraševanja; cene so poskočile. Zmernih je trg z mlečnimi izdelki in z vsemi vrstami sira. Kupčija z vinom je še vedno zelo slaba, tako da so prekupevalci že zaskrbjeni, kaj naj storijo z neprodanimi zalozami lanskega vina. Trg z oljem je umirjen, oljne cene ne gre posebej dobro od rok in tudi cene so slabe. Cene goveji klavni žitini so zmerne in brez posebnih sprememb; med živino za rejo se najbolj prodajajo teleta.

ZIVINA ZA REJO IN KLAVNA ZIVINA

MANTOVA. Cene veljajo za kg, žive teže. Goveja klavna živina: voli I. 300-320, II. 240-260, krave I. 260-280, II. 180-200, junici I. 310-330, II. 290-310, bučki I. 340-370, II. 310-330, junci in junice 300-320, teleta 50-70 kg težka 450-500, 70-90 kg 500-530, teleta čez 90 kg težka 530-580; goveja živina za rejo in vprego; neodstavljena teleta 50-70 kg težka 550-650, 70-100 kg težka 530-630, junice čez 90 kg težka 500-600, vprego 300-320 kg težka, za krave, mlekarice 170-210.000 lir glavna, navadne krave 130-160.000 lir glavni; prašiči: neodstavljeni prašiči 18-25 kg težki 760 lir za kg, suhi prašiči 23-40 kg težki 640, 40-60 kg 520, 60-80 kg 470, debeli prašiči 125-145 385, 145-160 kg 390, 160 do 180 kg 395 čez 180 kg težki 395 lir za kg.

MLECNI IZDELKI

LODI. Maslo iz centrifuge 820-890 lir za kg, uvoženo maslo 820-840, lombardsko maslo 870-840, domače maslo 840-850, emiljsko 820-830, maslo iz sladke smetane 760-770; sir grana proizvodnja leta 1960 890-920, proiz. 1961 790-840, proiz. 1962 670-730, sir grana iz Padske nižine proizvodnja 1960 810-870, proizv. 1960-61 760-810, proizv. 1961 750-800, proizv. 1961-62 710-750, padeški grana proizv. 1962 620-670, grana svez 630-650, uležan 565-600, sir sbrnz svež 470-500, uležan 560-600, Emmenthal svež 580-600, uležan 690-720, nemški Emmenthal 670-690, provolone svež 550-570, uležan 590-620, italico svež 400-430, uležan 480-510, crecenza svež 330-350, uležan 400-440, gorgonzola svež 315-330, uležan 550-580, taleggio svež 370-380, uležan 470-500 lir za kg.

KRMA

MANTOVA. Cene veljajo za stot. Pšenična slama 850-900, sestavljena krma za krave mlekarice 5400-5600, krma za suhe prašiče in svinje 5700-5900, koprane krmne pogace 5100-5300 pogace iz pese 5400-5600, koncentrirana krma za govejo živino 6000-6200, za prašiče 8700-8900 lir za stot.

ZITARICE
VERCELLI. Hibridna koruza 4000-4300 lir za stot, navadna domača koruza 4600-4800, marano 5100-5300; neolučen riž: navaden 6200-6600, Pietrot 6300-6500, Bailla G.G. 6100-6500, Maratelli 6500-6900, Rizzotto 8200-8700, Razza 77 6200-6700, B.B. 6700-7200, Arborio 8700-9200, oluščeni riž: navaden 10.200, do 10.500, Pietrot 10.000-10.300, G. Rossi 12.200-12.400, Maratelli od 11.400 do 11.900, Rizzotto 11 do 11.500, Razza ZZ 11.400-11.800, R.B. 12.100-12.400, Arborio od 15.900-16.400; pšenična moka tipa «0» 9700-9800, tipa «0» s 9 tisoč do 9200, tipa «1» 8500 do 8800, koruzna moka presajena 5200-5400 lir za stot.

OLJE

MILAN. Oljčno olje extra 860-880 lir za kg, oljčno olje I. za največ 1,50 odstot oljčne kisline 840-850, oljčno olje z največ 3 odstot oljčne kisline 810-820, olje s 4 odstot oljčne kisline 750-770, reticirano oljčno olje 760-770; margarina 490-530 lir za kg.

KONSERVIRANA ZIVILA

MILAN. Dvakrat koncentrirana paradizničnega meza v škatalah po 5 kg 165-175 lir za kg, v škatalah po 1/2 kg 200-205, trikrat koncentrirana paradizničnega meza v škatalah po 5 kg 175-190, v škatalah po 1/2 kg 210-220, v tubah po 200 g 62-72 lir za tubo; grah v škatalah po 1 kg 150-170, v škatalah po 1/2 kg 160-180, droben fižol v škatalah po 1 kg in 1/2 kg 240-260, gobe v oljčnem olju v škatalah po 5 kg 2500-2800, čebulice v kislu v škatalah po 5 kg 250-270, kumarce v kislu 300-320, paprika v kislu 210-230, mešana marmelada v škatalah po 5 kg 210-230, breskve v sirupu v škatalah po 1 kg in 1/2 kg 200-250, marelice v sirupu 270-280, češnje 260-280; tuna v oljčnem olju 1100-1240, tunina 650-680, sardine v oljčnem olju 400-520 lir škata, slana polenovka tipa A 245-255, tipa B 20-250.

MED

CASALE MOFERRATO. Pristen med I. 550-585 lir za kg, vosek 750-800 lir za kg.

KOZE

TURIN. Surove kože: krave do 30 kg 180-190 lir za kg, čez 30 kg 170-180, teleta 500-520, kojnji 230-240, jagnjina ta 55-70, za 100 kož, 360-950 lir za kg, koze 600-650 lir za 12 kož, kožice 2200-2400 lir za 100 kož.

VRICE

MILAN. Nove vrče iz jute: Moggs 700 g 120x70 270-275, 750 g 120x70 275-280, 105x70 220-225, stare vrče: Moggia tipa «0» 230-235, tipa «1» 215-220, tipa «2» 175-180.

KAVA

TRST. Navajamo cene za kg ocarinjene kave. *Brazilška kava*: Pernambuco 3, 17/19 1190, Santos Fancy 18 1290, Viktorija V 18/19 1180; *Srednjameriška kava*: Ekvador extra super 1210, Haiti naravna XXX 1225, Kostarika 1380; *Arabska in afriška kava*: Gimmá 1210, Moka Hodeidak št. 1 1290; *Indonezijska in malajska kava*: AP/1 1090, AP special 1120, Rob EK/1 3-5 odstot 1090, Rob EK/1 special 1110, Rob EK/3 10-12 odstot 1070; Slonokoščenata kava 1120 lir za kg.

LES

TRST. Navajamo cene za avstrijski les, dostavljen na mesto, neocarinen. *Smrekov rezan les*: I-II širok 33-35-40 lir kub. meter, 0-III širok 29.000, 0-IV širok 28.000, III 27.000, IV 21.000, les krajših mer od 2 do 250 17-19-500, tramovi po občaju Trst 14.500-15.000; *Macesnov les*: I-III 38.500-40.500, I-II-III 28-29-500, III 20.000; *Borov les*: I-II 31-33.000, I-II-III 25-26.000, III 18-20.000 lir kub. meter.

ZELENJAVI IN SADIJE

MILAN. Navajamo cene za kg, vstevsi embaloža. Marelice 150-200, rumene pomaranče 200 do 230, rdeče 200-270, drobne gozdne jagode 700-1300, debele jagode 130-350, jabolka delična extra 60-100, netete extra 90-150, hruške 130-180, nešpice 90-300, hruške 70-350, limone 170-180; sparglji 100-250, pesa 70 do 160, korenje 80-130, čebula 20-50, dišeča zelisa (netto) 190 do 300, rdeča pesa 60-130, droben fižol 120-230, boby 80-230.

KOVINE

Svetovna proizvodnja čina se je v februarju skrčila za 4.400 ton in je dosegla 8.400 ton. Malenkostno se je v februarju zmanjšala tudi svetovna poraba, in sicer na 12.700 ton. Zaloge so se skrčile na 51.800 ton. Neko britansko podjetje meni, da bo letošnji proizvodni primanjkljaj znašal 13.000 ton; pri tem je vratacunanih tudi 2.600 ton čina, ki je namenjen regulacijski zalogi in tedenska razprodaja ameriških presežkov. V Londonu je vrednost čina narasla za podrgiti funt šterlinga pri toni in dosegla 908 funtov šterlingov za razpoložljive količine; v New Yorku se je dvignila za pol stotinke pri funtu (na 117,62 stotink dolarja za razpoložljive količine). V Singapurju je čin nazadoval za 1 dolar in primerjavi s prejšnjim tednom (na 458,25 dolarja Street za picul dne 31. maja) Povpraševanje vzhodnih dežel se je tu znatno okrepilo, medtem ko so narasle ponudbe domačih proizvajalcev. Svinec je v Londonu poskočil za približno 2 funta šterlinga pri toni in dosegel 64 3/4. Cena činka je padla prav za toliko in se ustavila pri 75 1/2 funta šterlinga za tono. Srebro je rahlo napredovalo, in v New Yorku doseglo 127,80 stotinke dolarja na unco. Zivo srebro je v Londonu zdrlniko na 58 1/2 funta šterlinga na steklenico.

KAVČUK

Kavčuk je skoraj na vseh trgih nazadoval. Svetovna proizvodnja naravnega gumija se je dvignila na 150.000 ton v marcu, kar predstavlja 5.000 ton manj kakor v prejšnjem mesecu. Svetovna poraba se je v marcu povečala za 7.500 ton in je znašala 165.000 ton. Na koncu marca so se svetovne zaloge povečale na 725.000 ton (12.500 ton manj kot mesec po prej). Svetovna proizvodnja sintetičnega gumija se je v marcu dvignila na 205.000 ton, medtem ko je poraba znašala samo 192.500 ton. Zaloge pa so na koncu marca znašale 425.000 ton (10.000 ton več kakor 1. januarja letos). Tečaj (31. maja) v Londonu 221/16 penija (za funt) proti izročitvi v juniju; Singapur: vrsta RSS proti izročitvi v juliju 75 stotik dolarja Street za picul.

DRŽAVNE OBVEZNICE

(BUONI DEL TESORO - 5%)
Dospelost Tečaj Milan, 4.VI.63
1.4.64 100,15
1.4.65 100,50
1.4.66 101,50
Sept. '66 101,10
1.1.68 101,35
1.4.69 101,85
1.1.70 102,30
1.1.70 102,50

debel fižol 70-120, gobe 1300 do 1800, cikorija 80-150, solata trokadero 40-80, krompir Bintje uvožen 47-80, nov krompir 50-90, grah 80-140, petršilj 70-150, zelena 120-250, špinaca 80-140, paradizniki 160-400, bučice 30-100 lir za kg.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Živi domači piščanci 1000-1300, zaklani 1100-1400, živi I. izbire 340-380, zaklani 420-470, zaklani uvoženi piščanci 450-550, žive kokoši I. 450 do 460, zaklane 630-700, žive domače kokoši 800-810, zaklane domače kokoši 900-1050, zaklane uvožene kokoši 450-550, zaklane pegatke 1300-1500, zaklane uvožene pegatke 780-850, zaklani golobi 1300-1400, zmrznežene uvožene pure 550-600, uvoženi zaklani purani 550-650, žive domače gosi 600-610, zaklane 800 do 850, živi domači zajci 650 do 660, zaklani s kožo 800-900, brez kože 850-950, uvoženi zmrzneni zajci 780-800 lir za kg. Perutnina za rejo: piščanci 300 do 500 lir glava, račice 800-1200, purančki 1300-1500 lir glava. Sveža domača jajca I. 25-26 lir za jajce, II. 23,50-24,50, uvožena oligosana jajca iz Madžarske 21-22, poljska jajca 20-25,50 lir za jajce.

VINO

MILAN. Rdeče piemontsko vino 10-11 stop. 585-625 lir za stop/stot, Barbera superior 13 do 14 stop. 725-775, Ottrero padeva 10-11 stop. 530-620, 12-13 stop. 620-690, mantovansko rdeče vino 10-11 stop. 490-520, Valpolicella Bardolino 10,5-11,5 stop. 610-680, Soave belo 11 stop. 570-590, Raboso 10-11 stop. 520 do 570, Merlot 11-12 stop. 630 do 660, Reggiano 10-11 stop. 520 do 550, modensko vino 10-11 stop. 520-590, belo vino iz Romagna 10-11 stop. 505-535, rdeče 10-11 stop. 505-535, klasični toskanski Chianti 12-13 stop. 410-450 lir toskanska steklenica, navadna toskanska vina 10,5 do 11,5 stop. 570-700, Aretino belo 10,5-11,5 stop. 550-670, belo vino iz Mark 10,5-11,5 stop. 520 do 560, rdeče 10,5-11,5 stop. 520 do 560, Barlettano extra 14-15 stop. 520-555, Sansevero belo 11,5-12,5 stop. 540-560, belo vino iz Sardinije 12,5-13,5 stop. 530 do 540, rdeče 13,5 do 14,5 stop. 530-550 lir stop/stot.

SADJE IN ZELENJAVA NA TRŽANJSKEM TRGU

TRŽANJE. S sadjem in zelenjavo je dobro založen. Zelenjava prihaja izključno iz tržaške okolice in iz Gorice. Isto velja za češnje, katere so se že precej pocenile. Krompir prihaja iz Padove in Verone. Navajamo cene za kg prodaje na debele (4), oklepaju prodaja na drobno. Sparglji 120-400 (200-480), rdeča pesa 30-60 (60-120), karfoči 20-50 (30-60), cikorija 50-80 (80-120), čebulica 25-50 (30-40), solata 30-150 (80-300), krompir 35-70 (90-120), grah 20-140 (68-220), paradizniki 130-300 (260-480), rdeči radič 40-300 (40-480), špinaca 30-60 (30-120), bučice 30-200 (68-300), svež fižol v stročju 85-200 (160-340); pomaranče 120-240 (180-360); olimone 160-230 (220-280), češnje 30-240 (80-360), jabolka 30-130 (68-220), hruške 150-200 (240-360) lir za kg.

TRŽANJE

TRŽANJE. S sadjem in zelenjavo je dobro založen. Zelenjava prihaja izključno iz tržaške okolice in iz Gorice. Isto velja za češnje, katere so se že precej pocenile. Krompir prihaja iz Padove in Verone. Navajamo cene za kg prodaje na debele (4), oklepaju prodaja na drobno. Sparglji 120-400 (200-480), rdeča pesa 30-60 (60-120), karfoči 20-50 (30-60), cikorija 50-80 (80-120), čebulica 25-50 (30-40), solata 30-150 (80-300), krompir 35-70 (90-120), grah 20-140 (68-220), paradizniki 130-300 (260-480), rdeči radič 40-300 (40-480), špinaca 30-60 (30-120), bučice 30-200 (68-300), svež fižol v stročju 85-200 (160-340); pomaranče 120-240 (180-360); olimone 160-230 (220-280), češnje 30-240 (80-360), jabolka 30-130 (68-220), hruške 150-200 (240-360) lir za kg.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO 16.5.63 27.5.63 4.6.63
Pšenica (stot. dol. za 60 funtov) 203 1/2 185 1/8 185 1/8
Koruza (stot. dol. za 56 funtov) 121.- 120 3/4 123 3/8

NEW YORK
Baker (stot. dol. za funt) 31.- 31.- 31.-
Cin (stot. dol. za funt) 117,50 117,50 118,37
Svinec (stot. dol. za funt) 10,50 10,50 10,50
Cink (stot. dol. za funt) 12,50 12,50 12,50
Aluminij (stot. dol. za funt) 22,50 22,50 22,50
Nikelj (stot. dol. za funt) 79.- 79.- 79.-
Zivo srebro (dol. za steklenico) 185.- 183.- 183.-
Bombaž (stot. dol. za funt) 35,95 35,95 35,95
Kava «Santos 4» (stot. dol. za funt) 32 3/4 33.- 33.-

LONDON

Baker (funt šter. za d. tono) 234 3/4 234 1/4 234 1/4
Cin (funt šter. za d. tono) 907 1/2 907 1/2 910 1/2
Cink (funt šter. za d. tono) 74 1/4 77- 75 1/4
Svinec (funt šter. za d. tono) 57 1/4 63 3/4 65.-

SANTOS

Kava «Santos D» (kruzeirov za 10 kg) 1274.-1258.- 1346.-

ZIVILA

KONEC ŠPEKULACIJE S SLADKORJEM

Cena sladkorju je v primerjavi s prejšnjim tednom na londonskem in neworskem trgu padla za 10 odstot. Sovjetska zveza je pooblastila Kuba, da izvozi 1 milijon ton sladkorja; te količine so namenjene 18 državam Evrope, Azije, Afrike in Latinske Amerike, stal pa bo približno 140 milijonov dolarjev v tujih valutah. Sporazumu s Sovjetsko zvezo se je Kuba leta 1961 obvezala, da bo celotno proizvodnjo sladkorja izvažala v države socialističnega bloka. Ameriški strokovnjaki sodijo, da razpolaga Sovjetska zveza z znatnimi zalozami sladkorja in da bi mnogo zaslužila, če bi del teh zaloz spravila na mednarodni trg. Strah pred tem je nenadoma ustavil spekulativno podražitev sladkorja zlasti v Londonu in New Yorku. Argentinsko ministrstvo za zunanjo trgovino je odredilo izvoz vseh presežkov in dela rezervnih zaloz sladkorja; cena je namreč dosegla 237 dolarjev za tono, kar pomeni trikratno podražitev v primerjavi s cenami, pred sedanjo krizo. Argentina bo vrgla na ameriški trg čez 200.000 ton sladkorja, s čimer bo zaslužila 40 milijonov dolarjev. Trenutno je na argentinskem trgu cena sladkorju nižja od cen na mednarodnih tržiščih. Tečaj sladkorja v New Yorku: V pogodbi št. 8 proti takojšnji izročitvi 10,15 stotinke dolarja na funt; KAKAO: V New Yorku proti izročitvi v juliju 25,18 stotinke dolarja na funt; vrsta Bahia proti takojšnji izročitvi 27,18 stotinke dolarja na funt; vrsta Acera proti takojšnji izročitvi 26,58 stotinke dolarja na funt. Cena kave je ostala v splošnem neizpremenjena. Povpraševanje je majhno. V Srednji Ameriki vlada mrtvilo. Operaterji smatrajo, da je cena kave previsoka. Brazilška kava se drži čvrsto. Položaj v bivših francoskih deželah Afrike je vedno enak. Za indonezijsko-malezijsko vrsto kave je značilno redno nihanje tečajev. Za arabsko kavo ni posebnega zadrževanja, prav tako ne za kavo iz Kenije in Tanganjike.

VIAKNA

Cena volni se na avstralskih dražbah dvignila, zlasti v Brisbaneu (za približno 5 odstot v primerjavi s prejšnjim tednom). V Novi Zelandiji računajo, da bodo do konca sezone 1962-63 prodali za 11 milijonov funtov šterlingov domače volne.

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Zakaj je treba pleti

Našemu kmečkemu človeku ni nikoli dovolj znano, kako pomembno vlogo igra zrak v življenju rastlin, oziroma, kako je rastlinam neobhodno potreben. Sicer vršimo opravila (kopanje, orjemo plevemo), ki imajo namen preskrbovati zemljo z zrakom, a se tega ne zavedamo v oni meri, kot je to za dosegbo boljše letine nujno potrebno. Kakšno vlogo pa ima zrak v zemlji?

Najprej pogledmo, kaj vse zrak «požre». Ljudje živali in rastline dihaajo, tekočine hlapijo, iz dimnikov se valjajo oblaki dima; tukaj nekaj gnilje, tam trohni, se pravi, da razpada, tam se rakraja v snovi, iz katere nastalo; tukaj, oziroma (če je zgorelo), kot pepel, drugo je zgorinelo; zrak. To «drug» so plini: dušik, kisik, vodik, ogljik. To pa so dragoceni plini, ki jih rastline potrebujejo kot sestavine svoje hrane. Zrak mnogo požre, in sicer nepremno več, kot si mislimo. Komaj dvajset del suhe rastlinske tvarine (tvarine brez vsake vode) ostane v obliki pepela ali nezgorljivih rudniških snovi, kar pomeni, da je devetnajst delov zgorelo v zrak. To pa spet pomeni, da mora rastlina za svojo rast dobiti potrebne snovi v prav takem razmerju, to je: zelo malo iz zemlje (rudniške snovi) in dosti iz zraka.

Zrak pa ni le rastlinska hrana; hkrati vrši tudi drugo izredno pomembno vlogo. Osnovni zrak - kisik (italijanski Ossigeno), ki ga večkrat imajo pomenjati, če ga namreč pljučim priskrbimo, ne morejo le normalno delovati. Isto velja za rastline. Njih ga dovažajo listi. A to se ni dovolj. Nujno je potreben tudi zemlji, sicer ta ne more vršiti svoje vloge: preskrbeti koreninam hrano v tekoči obliki. Kisik je namreč take narave, da se rad z vsem družji (spaja), povsod prodre in drobji, razjedajo, rakraja. Najraje se loti kovin. Kako hitro se loti svojega razdiralnega plosča in kako vztrajno to vrši (če mu tega ne preprečimo), vidimo pri rji (ružini).

Enak posej vrši tudi v zemlji. Tu bi njemu in vodiku (hidrogen) lahko dali ime kuharja. Ko se namreč v primerem razmerju spojita, nastane voda, ki raztaplja rudniške snovi v rastlinsko hrano. A zrak je na tistem zemljišču prida gova ima, tem manjše je njegovo delovanje. To pa pomeni, da je na tistem zemljišču prida delek slabši. V stlačen zemlji je njegov učinek majhen, oziroma večkrat tak skromen, da posledice vidne na kulturalh.

Kraška zemlja se na splošno hitro uleže in le malo osušena kmalu stlača in zakorji. Ta pojav smo že ob raznih prilikah objasnili in rekli, da je vzrok v tem, ker manjkajo zemlji organske snovi in je zaradi tega lačna gnojila. Z gnojem dobro preskrbljena zemlja ne le dobro zalaga rastline s potrebno

hrano, ampak ohrani rahlo. V rahlo zemljo pa zrak veliko lažje prodira in rakraja hrano. To se na prideku tudi pozna. Oranje (kopanje) pomeni torej zrachenje zemlje. Cim bolje (pravočasno in dovolj globoko) to izvedemo, tem bolje je za usev. Če pa se zemlja prehitro uleže, se zrachenje zmanjša. To se dogaja če je premalo, oziroma preveč padavin (dežja). Pri nas je običajno prvi pojav (suša), kot smo ga posebno občutili lani.

Kot znano rahla zemlja bolj kljubuje suši in tudi modri. Tudi to je razumljivo, ker takšna zemlja dobro izkoristi vsako roso in rastline dobe iz spodnjih plasti vlago, ki bi v stlačeni zemlji ne mogla pronicati v višino. A tudi preveliko vlago (dež) bolj peneže, saj se voda nabere v globini.

Iz navedenih razlogov vršimo pletev poljskih pridelkov. S pletvijo zrodbimo zasorkjeno zemljo in dvignemo njeno uležano plast ter hkrati njivo (vino) razplevimo, se pravi, odstranimo rastline (plevel), ki ropajo pridelkom hrano, vlagu in sončno svetlobo. Ker smo se že naučili na setev (sadije) pridelkov in vrste, kjer lahko rabimo vzprežno živino, je to opravilo lažje in hitreje ter končno cenejše. Večkrat pa le moramo računati na ročno pletev. V mnogih primerih (v vinogradih) pa pride v poštev freza. J. f.

Boj grozdnemu molju in škropljenje po burji

Pred dnevi je burja neumljeno kletila po nežnih mladih listih vseh rastlin na Krasu in v okolici Trsta, medtem ko je v slovenskih predelih Istre pihala le mimogrede brez občutljive škode. Kakor po toči, tako tudi po burji je nujno potrebno čimprej poškopiti vrste oziroma njene prizadete dele, kajti ranjeni deli mladice kakor tudi grozdov in listov so kakor nalahki pripravljivi za gličivna obolenja. V takih primerih škropimo z 1,5% raztopino modre galice. Temu škropilu primešno koldnega zvepla, ki je bolj v vodi ali pa po škropljenju se pozveplamo. To škropljenje in zveplanje deluje na ranjene dele kakor balzam. Preden škropimo, odstranimo vse pomoljene in ovsene mladice, ki so zapuščane smrti.

Kjer na burja ali toča ni požročila mladja in je grozdiče v cvetu, počakamo, da odcvete. Naljo pa moramo takoj škropiti in zveplati. Sedaj je čas, da začnemo z borbo proti grozdnim sukačem ali moljem. Poznamo dve vrsti grozdnih sukačev: enopasastega (Clysia ambiguella) in pisane-grozdega sukačca (Endemisa botrana). Oba spadata v rod metuljev zavijačev. Njihove gosence delajo znatno škodo na cvetu in na jagodah. Prvi rod napada cvetno popje; drugi v jagode in povzroča njihovo črvičevost. Napadane jagode plesnijo in se skisajo, od tod

ne. Povprečni tečaj znaša 42 1/2 penija za funt (proti 38 1/4 penija v istem času lani). Dne 31. maja so veljali naslednji tečaj: v New Yorku 172 stotink dolarja na funt za razpoložljive količine; London: 117 penija za funt proti izročitvi v juliju.

BOMBAŽ. V preteklem tednu je na trg v Liverpoolu dospelo